

УДК

ст.викл. Поляничко Олена Володимирівна
ст.гр.СТ-23Кияшко Ксенія Константинівна

м.Одеса, Україна

**секція
(Туризм)**

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ТУРИЗМІ

У статті розкрито актуальність інноваційної діяльності в сфері туризму. Визначено такі поняття, як «інновація» та «інноваційна діяльність». Наведено класифікацію інновацій у туризмі (продуктові, ресурсні, техніко-технологічні, організаційні, маркетингові).

Ключові слова: інновація, інноваційна діяльність, інноваційна діяльність в туризмі, продуктові, ресурсні, техніко-технологічні, організаційні, маркетингові інновації в туризмі.

SUMMARY

The article considers the relevance of innovation in tourism. The following terms are defined, such as «innovation» and «innovation activity». A classification of innovation in tourism (product, resource, technical and technological, organizational, marketing).

Keywords: innovation, innovation activity, innovation in tourism, product, resource, technical and technological, organizational, marketing innovations in tourism.

Туризм є однією з провідних, високорентабельних галузей світового господарства. Сучасні умови жорсткої конкуренції на туристському ринку та постійно зростаючі потреби і запити туристів свідчать про необхідність впровадження інноваційного шляху розвитку туристичної галузі. Саме своєчасний випуск нового туристичного продукту на ринок здатний залучити нових клієнтів та забезпечити зростання основних результативних показників господарської діяльності підприємства.

Дослідженню інноваційних процесів в туризмі присвячена низка публікацій (В.С. Новіков, Н.Н. Малахова, Д.С. Ушаков, В.А. Молчанова, М.А. Ізотова, А.М. Клеймьонов [2-5]), проте дану проблему все ще розглянуто недостатньо.

Термін «інновація», в сучасному його розумінні, першим став застосовувати Йозеф Шумпетер, який підкреслював, що інновація - це істотна зміна функції виробленого, що полягає в новому з'єднанні і комерціалізації всіх нових комбінацій, заснованих на використанні нових матеріалів і компонентів, відкритті нових ринків, впровадженні нових процесів та організаційних форм.

Закон України «Про інноваційну діяльність» визначає інновації як новостворені або вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукцію або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшує структуру та якість виробництва або соціальної сфери [1].

Відповідно інноваційна діяльність – це діяльність, яка спрямована на використання й комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоспроможних товарів і послуг.

Інноваційна діяльність в туризмі знаходить своє втілення у створенні нових або поліпшені існуючих тур продуктів, удосконалені транспортних, готельних та ін. послуг, освоєнні нових ринків, впроваджені передових інформаційних і телекомунікаційних технологій, сучасних форм організаційно-управлінської діяльності та нових підходів до задоволення потреб туристів.

На інноваційний процес в туризмі великий вплив здійснюють різноманітні фактори, такі як:

- нові напрямки розвитку науки і техніки, поява нових технологій;
- економічна та політична ситуація в країнах;
- нововведення міжнародних організацій, нові форми співпраці, нові знання про туристичні ресурси;

– зміна ситуації на ринку тур послуг: поява нових тур маршрутів, зміна структури попиту, поява нових вимог до якості тур продукту зі сторони споживача;

– впровадження інновацій в діяльність організацій, які пов'язані з туристичним бізнесом (транспортні компанії, готелі, оздоровчі заклади, засоби зв'язку) та ін.

Спираючись на класифікацію інновацій, запропоновану Йозефом Шумпетером, можна дати класифікацію інновацій у туризмі за об'єктом застосування:

1) продуктові інновації передбачають впровадження на туристський ринок нового або удосконаленого існуючого туристичного продукту (розробка нового туру, екскурсійного маршруту, пропозиція нових послуг та ін);

2) ресурсні інновації – використання нових тур ресурсів (освоєння нетрадиційних об'єктів показу, будівництво нових інфраструктурних об'єктів, пропозиція нової події);

3) техніко-технологічні інновації – впровадження нової або істотно поліпшеної техніки і технології обслуговування клієнтів та реалізації тур продукції (електронні системи бронювання, електронна комерція, створення віртуальних тур агентств);

4) організаційні інновації передбачають нововведення, які пов'язані з розвитком підприємства і туристського бізнесу в системі та структурі управління (розвиток інтегрованих готельних ланцюгів, використання комп'ютерних клієнтських баз даних, CRM-Систем);

5) маркетингові інновації – дають змогу задовольнити потреби цільових споживачів або залучити нових клієнтів (розробка спеціальних турів і послуг для окремих груп споживачів);

Отже, зазначені види інновацій тісно взаємопов'язані та перетікають одна в одну. Наприклад, розробка нових турів часто базується на освоєнні нових туристських ресурсів, при цьому цей тур продукт може орієнтуватися на нові групи споживачів.

Успіх комерційної діяльності на ринку туризму визначається, в першу чергу, привабливістю пропонованого тур продукту. Розробка нових турів і вдосконалення існуючих туристичних продуктів є головним напрямом інноваційної діяльності туристичних організацій.

Можна зробити висновок, що впровадження продуктових, ресурсних, техніко-технологічних, організаційних та маркетингових інновацій у практику підприємств індустрії туризму не тільки дозволить залучити додатковий туристичний потік, поліпшити економічні показники діяльності туристичних підприємств і підвищити їх конкурентоспроможність як на внутрішньому, так і зовнішньому туристичних ринках, але і забезпечить підвищення якості обслуговування клієнтів, більш повне задоволення їх потреб з урахуванням специфічних запитів окремих груп споживачів.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4 липня 2002 р. - №40-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
2. Изотова М.А. Инновации в социокультурном сервисе и туризме: учеб. пособие / М.А. Изотова, Ю.А. Матюхина. – М.: Советский спорт, 2010. – 136 с.
3. Клейменов А.М. Инновационные процессы в развитии туризма / А.М. Клейменов, Б.И. Сергеев // Культура народов Причерноморья. – 2004. – №52, т.2. – С.62-66.
4. Малахова Н.Н. Инновации в туризме и сервисе / Н.Н. Малахова, Д.С. Ушаков. – М.: ИКЦ «МарТ»; Ростов н/Д: Издательский центр «МарТ», 2008. – 224 с.
5. Новиков В.С. Инновации в туризме: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / В.С. Новиков. – М.: Издательский центр «Академия», 2007. – 208 с.